

Bryssel 28.11.2023
COM(2023) 764 final

KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE

**kehyksestä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi
22 päivänä joulukuuta 2022 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2022/2577
uudelleentarkastelusta**

I. Johdanto

Tässä kertomuksessa tarkastellaan kehyksestä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi 22 päivänä joulukuuta 2022 annettua neuvoston asetusta (EU) 2022/2577¹, jäljempänä 'neuvoston asetus'.

Neuvoston asetus on yksi neuvoston vuonna 2022 hyväksymistä hätätoimenpiteistä, joilla vastataan Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen aiheuttamaan energiakriisiin. Se perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 122 artiklan 1 kohtaan, jonka mukaan neuvosto voi komission ehdotuksesta päättää taloudellisen tilanteen kannalta aiheellisista toimenpiteistä erityisesti, jos ilmenee suuria vaikeuksia tiettyjen tuotteiden saatavuudessa, ennen kaikkea energia-alalla.

Kun neuvoston asetus annettiin joulukuussa 2022, yleinen geopoliittinen tilanne ja erittäin korkeat energian hinnat edellyttivät, että uusiutuvan energian käyttöönottoa unionissa nopeutetaan kiireellisesti, jotta energiakriisin vaikutuksia voidaan lieventää vahvistamalla unionin toimitusvarmuutta, vähentämällä markkinoiden epävakautta ja alentamalla energian hintoja. Koska pitkät ja monimutkaiset lupamenettelyt rajoittivat merkittävästi uusiutuviin energialähteisiin ja niihin liittyvään infrastruktuuriin tehtävien investointien nopeutta ja laajuutta, neuvoston asetuksen tarkoituksena oli nopeuttaa välittömästi lupamenettelyjä, joita sovelletaan tiettyihin uusiutuvan energian hankkeisiin ja teknologioihin, joilla on parhaat mahdollisuudet nopeaan käyttöönottoon energiakriisin vaikutusten lieventämiseksi. Tätä varten asetuksella otettiin käyttöön poikkeuksellisia, kohdennettuja ja ajallisesti rajoitettuja toimenpiteitä kaikkialla EU:ssa.

Neuvoston asetusta sovelletaan kaikkiin lupamenettelyihin, joiden alkamispäivä on asetuksen soveltamisaikana. Jäsenvaltiot voivat soveltaa neuvoston asetusta myös vireillä oleviin lupamenettelyihin, joissa ei ollut tehty lopullista päätöstä ennen 30. joulukuuta 2022, edellyttäen että tämä lyhentää lupamenettelyä ja että olemassa olevat kolmansien osapuolten lailliset oikeudet säilyvät.

Lokakuun 9. päivänä 2023 annettiin uusiutuvan energian direktiivin (EU) 2018/2001, jäljempänä 'tarkistettu RED-direktiivi', muuttamisesta annettu direktiivi (EU) 2023/2413², jäljempänä 'muutosdirektiivi', jolla nostettiin merkittävästi vuoteen 2030 asetettua unionin yhteistä uusiutuvan energian tavoitetasoa 32 prosentista 42,5 prosenttiin, pyrkimyksenä saavuttaa 45 prosentin osuus. Tämä muutosdirektiivi, joka tuli voimaan 20. marraskuuta 2023, sisältää laajoja säännöksiä, joilla sujuvoitetaan uusiutuvan energian hankkeisiin sovellettavia lupamenettelyjä kattavasti aluesuunnittelun sekä menettelyjen yksinkertaistamisen ja lyhentämisen avulla. Muutosdirektiivin säännökset koskevat osin samoja aiheita kuin neuvoston asetus. Jotkin niistä ovat hyvin samankaltaisia, kun taas toisissa on merkittäviä eroja (ks. jakso IV). Direktiivissä ei

¹ Neuvoston asetus (EU) 2022/2577, annettu 22 päivänä joulukuuta 2022, kehyksestä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi (EUVL L 335, 29.12.2022, s. 36–44).

² [EUR-Lex - 32023L2413 - FI - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

myöskään ole toistettu joitakin asetukseen (EU) 2022/2577 sisältyviä poikkeusluonteisempia toimenpiteitä, mikä rajoitti niiden poikkeuksellista ja väliaikaista luonnetta. Sen sijaan direktiivillä otettiin lupamenettelyjen nopeuttamiseksi käyttöön pitkän aikavälin pysyvä järjestelmä, johon kuuluu erityisiä vaiheita ja menettelyjä, jotka vaativat pidemmän täytäntöönpanoajan. Useat tarkistetun direktiivin lupasäännöt (kaikki lupasäännöt, lukuun ottamatta uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita koskevia sääntöjä) on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä 1. heinäkuuta 2024 mennessä eli välittömästi neuvoston asetuksen voimassaolon päättymisen jälkeen.

Neuvoston asetuksen 9 artiklan mukaan komission oli määrä tarkastella kyseistä asetusta uudelleen viimeistään 31. joulukuuta 2023 ottaen huomioon toimitusvarmuuden ja energian hintojen kehityksen sekä tarpeen nopeuttaa edelleen uusiutuvan energian käyttöönottoa sekä esittää neuvostolle kertomus kyseisen tarkastelun tärkeimmistä tuloksista. Asetuksen 9 artiklassa säädetään myös, että komissio voi kyseisen kertomuksen perusteella ehdottaa asetuksen voimassaolon pidentämistä.

Jotta voidaan katsoa, että neuvoston asetuksen voimassaolon pidentäminen on tarpeen, pidentämisen edellytysten on täytyttävä. Tältä osin komission on arvioitava i) unionin toimitusvarmuuden ja energian hintojen viimeaikaista kehitystä, mukaan lukien uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton vaikutus asiaan, ii) tarvetta nopeuttaa uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa sekä iii) neuvoston asetuksen erityistä vaikutusta tällaisen nopeuttamisen edistämiseen. Muutosdirektiivin voimaantulon vuoksi on lisäksi aiheellista arvioida neuvoston asetukseen sisältyvien säännösten ja tarkistettuun RED-direktiiviin³ sisältyvien lupasäännösten välistä suhdetta.

Tätä varten tässä kertomuksessa kuvataan toimitusvarmuuden, energian hintojen ja uusiutuvien energialähteiden osuuden viimeaikaista kehitystä ja tarkastellaan tarvetta nopeuttaa uusiutuvan energian käyttöönottoa (jakso II) sekä neuvoston asetuksen vaikutusta asiaan (jakso III). Lopuksi tarkastellaan neuvoston asetuksen soveltamisalaa ja tarkistetun RED-direktiivin uusia lupasäännöksiä (jakso IV) sekä esitetään päätelmät ja suositus jatkotoimista (jakso V).

II. Energian toimitusvarmuuden ja energian hintojen kehitys sekä tarve nopeuttaa uusiutuvan energian käyttöönottoa

Energian toimitusvarmuus unionissa on yleisesti ottaen parantunut. Merkittäviä riskejä on kuitenkin edelleen olemassa.

Kaasutoimitusten osalta venäläisen kaasun tuonti on vähentynyt REPowerEU-tavoitteiden mukaisesti kaasutoimitusten monipuolistamisen ja kaasun säästämisen ansiosta. EU:n maanalaisten varastojen täyttöaste on reilusti yli 90 prosenttia lämmityskauden alkaessa. Venäjän sota Ukrainaa vastaan jatkuu kuitenkin edelleen ja uhkaa vakavasti energian

³ Direktiivi (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2023/2413.

toimitusvarmuutta unionissa. Koska putkikaasun tuonti Venäjältä on vähentynyt merkittävästi kuluneen vuoden aikana, unioniin suuntautuvien kaasutoimitusten saatavuus on huonontunut huomattavasti kriisiä edeltävään aikaan verrattuna. Kaasun nykyisellä tuontitasolla unionin odotetaan tuovan Venäjältä noin 20 miljardia kuutiometriä putkikaasua vuonna 2023, mikä on noin 110 miljardia kuutiometriä vähemmän kuin vuonna 2021.

Maailmanlaajuiset kaasumarkkinat ovat edelleen hyvin kireät, ja niiden odotetaan pysyvän sellaisina vielä jonkin aikaa. Kuten Kansainvälinen energiajärjestö (IEA) on todennut, nesteytetyn maakaasun maailmanlaajuinen tarjonta kasvoi vain vähän vuosina 2022 (4 %) ja 2023 (3 %), mikä johtui ”vähäisistä nesteytyskapasiteetin lisäyksistä, käyttökatkoksista tärkeimmissä vientilaitoksissa ja syöttökaasun heikentyneestä saannista ikääntyviltä kentiltä kaasua saavissa LNG-nesteytyslaitoksissa”. Maailmanlaajuisesti merkittävää uutta LNG-nesteytyskapasiteettia on tarkoitus saada käyttöön (erityisesti Yhdysvalloissa ja Qatarissa) vuodesta 2025 alkaen, mutta ”markkinoiden tasapaino pysyy epävakana lähitulevaisuudessa”. Tilanteella on kielteisiä vaikutuksia kaasun hintoihin, jotka ovat selvästi alhaisemmat kuin kesän 2022 huipputaso (jolloin hinnat olivat korkeimmillaan yli 300 euroa/MWh) mutta silti yli kaksi kertaa korkeammat kuin ennen kriisiä (40–50 euroa/MWh alkusyksyllä 2023). Tällä on väistämättömiä vaikutuksia EU:n kansalaisten ostovoimaan ja eurooppalaisten yritysten kilpailukykyyn. Markkinoiden epävakaus on myös seurausta markkinoiden tiukkuudesta ja muodostaa lisäriskin EU:n taloudelle. Kesällä ja syksyllä 2023 esiintyi useita merkittäviä heilahtelujaksoja, jotka osoittavat, että kaasumarkkinat ovat edelleen hauraat ja saattavat ylireagoida tarjonnan ja kysynnän odottamattomiin ja äkillisiin häiriöihin, kuten tapahtui Australian LNG-käsittelylaitosten lakon, Lähi-idän kriisin ja Balticconnector-kaasuputken vaurioitumisen jälkeen. Näissä olosuhteissa pelko kaasun riittämättömyydestä voi aiheuttaa laajoja reaktioita, joilla on vakavia vaikutuksia hintoihin kaikkialla EU:ssa.

Näihin vakaviin vaikeuksiin vaikuttavat myös useat lisäriskit, jotka toteutuessaan pahentaisivat tilannetta huomattavasti. Näitä riskejä ovat muun muassa seuraavat: nesteytetyn maakaasun kysynnän elpyminen Aasiassa, mikä huonontaisi kaasun saatavuutta maailmanmarkkinoilla, äärimmäiset sääolosuhteet, jotka voivat vaikuttaa vesivoiman varastointiin tai ydinvoiman tuotantoon ja edellyttäisivät kaasukäyttöisen sähkövoiman tuotannon lisäämistä, sekä muut mahdolliset kaasun toimitushäiriöt, esimerkiksi kaasun tuonnin täydellinen pysäyttäminen Venäjältä tai kriittisen kaasuinfrastruktuurin häiriöt. Lisäksi useilla EU:n energiahuollon kannalta merkityksellisillä alueilla, kuten Ukrainassa, Azerbaidžanissa ja Lähi-idässä, on käynnissä aseellisia konflikteja.

Viimeaikaiset tapahtumat osoittavat, miten merkityksellisiä energiainfrastruktuurin häiriöihin liittyvät riskit ovat. Syyskuussa 2022 NordStream 1 -kaasuputkea vahingoitettiin tahallisesti siinä määrin, ettei siinä voida tällä hetkellä eikä lähitulevaisuudessa siirtää kaasua. Lokakuussa 2023 tärkeä Suomen ja Viron välinen

Balticconnector-putki vaurioitui. Tapauksen jälkeen Suomen viranomaiset julistivat hälytystason, joka vastaa kaasun toimitustilanteen merkittävää heikkenemistä.

Sähkön osalta ensi talveen varautumisen tasoa ja siten sähkön toimitusvarmuutta pidetään yleisesti parempana kuin viime vuonna. Sen lisäksi, että ensi talvena on käytettävissä enemmän ydinvoimaa ja vesivoiman varastointiaste on kasvanut, näkymiä on parantanut uusiutuvan energian kapasiteetin lisääminen. Varovaisuus on kuitenkin edelleen tarpeen. Sen vuoksi jäsenvaltiot, joissa on käytössä hätätoimenpiteitä, pitävät toimenpiteet voimassa ainakin talven loppuun asti. Lisäksi monet jäsenvaltiot ovat suunnitelleet energiansäästötoimenpiteiden pitämistä voimassa tai ottamista uudelleen käyttöön.

Parantunut toimitusvarmuus näkyy myös kaasun ja sähkön hinnoissa. Kriisin ollessa pahimmillaan kesällä 2022 kaasun hinta nousi ennennäkemättömälle tasolle yli 300 euroon megawattitunnilta, mikä vaikutti välittömästi myös sähkön hintaan, joka nousi selvästi yli 400 euroon megawattitunnilta. Sen jälkeen kaasun ja sähkön hinnat ovat laskeneet merkittävästi, ja tällä hetkellä kaasun hinta on noin 50 euroa ja sähkön hinta noin 100 euroa megawattitunnilta. Hinnat ovat kuitenkin edelleen yli kaksi kertaa korkeammat kuin ennen kriisiä.

Tarve saavuttaa vuoteen 2030 ulottuvat unionin energia- ja ilmastotavoitteet ja pitkän aikavälin ilmastoneutraaliustavoite edellyttävät uusiutuvan energian kapasiteetin merkittävää lisäämistä kaikkialla EU:ssa. Unionin vastaus energiakriisiin REPowerEU-aloitteen puitteissa edellyttää uusiutuvan energian käytön huomattavaa nopeuttamista ja laajentamista, jotta voidaan nopeuttaa unionin asteittaista luopumista Venäjän fossiilisista polttoaineista. Uusiutuvan energian kapasiteetin käyttöönoton nopeuttamisella on näin ollen tärkeä rooli sekä hiilestä irtautumista koskevassa EU:n pitkän aikavälin strategiassa että energiakriisin ratkaisemiseen tähtäävässä lyhyen aikavälin strategiassa. Uusiutuva energia on ratkaisevalla tavalla lisännyt toimitusvarmuutta ja pitänyt energian hinnat kurissa energiakriisin aikana. Tärkein syy tähän oli maakaasun korvaaminen uusiutuvalla energialla erityisesti energia-alalla, mikä vaikutti kaasun kokonaiskysyntään. Lisääntyneellä sähkön tuotannolla uusiutuvista energialähteistä korvattiin vuoden aikana noin 107 terawattituntia fossiilipohjaista sähköntuotantoa, mikä vastaa noin 10:tä miljardia kuutiometriä kaasua.

Ottaen huomioon, että Alankomaiden kaasumarkkinahinta (Title Transfer Facility- eli TTF-hinta) oli vuonna 2022 keskimäärin noin 120 euroa megawattitunnilta, komissio arvioi, että uusiutuvan lisäkapasiteetin käyttöönoton ansiosta saavutettiin yli 10 miljardin euron säästöt. Myös IEA on arvioinut, että uusiutuvan energian käyttöönotolla on ollut merkittäviä myönteisiä vaikutuksia energian hintoihin: IEA:n laskelmien mukaan ilman asennettua lisäkapasiteettia sähkön keskimääräiset tukkuhinnat vuonna 2022 olisivat olleet 8 prosenttia korkeammat kaikilla Euroopan markkinoilla. Asennetun aurinko- ja tuulivoimakapasiteetin lisäämisen ansiosta EU:n kuluttajien odotetaan säästävän noin 100 miljardia euroa vuosina 2021–2023. Edulliset uudet tuuli- ja aurinkovoimalaitokset ovat korvanneet arviolta 230 terawattituntia fossiilipohjaista sähköntuotantoa sen jälkeen,

kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan.⁴ Ennusteiden mukaan vuonna 2023 otetaan käyttöön uutta uusiutuvaa kapasiteettia 70 gigawattia, mikä auttaa saavuttamaan lisäsäästöjä ja vähentämään entisestään Venäjältä tulevan kaasun tuontia.

Uusiutuvan lämmityksen alalla lämpöpumppujen myynti kasvoi 39 prosenttia vuonna 2022⁵ verrattuna vuoteen 2021 ja aurinkolämpömarkkinat kasvoivat 12 prosenttia, kun asennettu kokonaiskapasiteetti oli 40,5 gigawattia⁶. Osalla näistä uusista laitteista on korvattu vanhoja kaasu-, hiili- ja öljykattiloita, mutta saatavilla ei ole tietoja, joiden perusteella voitaisiin tehdä päätelmiä siitä, missä määrin näin tapahtui.

Uusiutuvan energian nopeutettu käyttöönotto on osoittautunut toimivaksi keinoksi vähentää unionin toimitusvarmuuteen kohdistuvia riskejä, erityisesti kaasun ja sähkön osalta, ja se on osaltaan alentanut energian hintoja EU:n kansalaisille ja yrityksille.

Koska merkittäviä riskejä on edelleen olemassa, uusiutuvan energian nopeaa käyttöönottoa on jatkettava, jotta unionin häiriönsietokykyä voidaan vahvistaa entisestään. Uusia uusiutuvan energian tuotantolaitoksia tarvitaan, jotta jäljellä oleva kaasun tuonti Venäjältä voidaan nopeasti lopettaa. Mitä nopeammin uusiutuvaa energiaa otetaan käyttöön, sitä suurempi myönteinen vaikutus tällä on unionin energian toimitusvarmuuteen, energian hintoihin ja riippumattomuuteen Venäjän fossiilisista polttoaineista.

III. Neuvoston asetuksen vaikutus

Koska neuvoston asetuksen soveltamisaika on rajoitettu, sen vaikutusta uusiutuvan energian käyttöönoton nopeutumiseen on vaikea arvioida määrällisesti. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että uusiutuvan energian käyttöönotosta ei ole saatavilla virallisia tilastoja asetuksen voimaantulon jälkeiseltä ajalta, koska vuotta 2023 koskevat tilastot ovat saatavilla vasta vuoden 2024 loppuun mennessä. Myönteistä kehitystä on kuitenkin havaittu.

Solar Power European mukaan asetuksen voimaantulon jälkeen EU:ssa on lisätty vuoden 2023 kolmella neljänneksellä enemmän aurinkosähkökapasiteettia (yli 45 GW) kuin koko vuonna 2022. Vuoden ensimmäisten kuuden kuukauden aikana Saksa lisäsi aurinkosähkökapasiteettia 6,5 gigawattia (+ 10 %), Puola 2 gigawattia (+ 17 %) ja Belgia ainakin 1,2 gigawattia (+ 19 %). Italia asensi uutta aurinkoenergiaa vuoden 2023 kuuden ensimmäisen kuukauden aikana 2,5 gigawattia, kun koko vuonna 2022 tämä määrä oli yhteensä 3 gigawattia. Espanjan odotetaan lisäävän aurinkoenergian käyttöönottoa vuoden 2022 4,5 gigawattista 7 gigawattiin vuonna 2023.⁷

⁴ IEA, ["How much money are European consumers saving thanks to renewables? – Renewable Energy Market Update – June 2023"](#).

⁵ European Heat Pump Association, "Market data" (ehpa.org).

⁶ Solar Heat Europe, "Decarbonising heat with Solar thermal, Market outlook 2022/2023".

⁷ Ember, ["EU fossil generation hits record low as demand falls" \(ember-climate.org\)](#).

Lupien myöntämisen osalta käytettävissä olevat tiedot viittaavat siihen, että maatuulivoimalahankkeille myönnettyjen lupien määrä on kasvanut kaksinumeroisesti useissa jäsenvaltioissa asetuksen voimaantulon jälkeen. Wind Europen katsaus kapasiteetin kehitykseen osoitti myönteistä kehitystä Ranskassa, jossa tuulivoimaloille myönnettyjen lupien määrä kasvoi merkittävästi vuoden 2023 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana. Belgian Flanderin alue myönsi lupia 300 megawatin lisäkapasiteetille vuoden 2023 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana, mikä ylitti koko vuonna 2022 luvan saaneen kapasiteetin määrän. Saksassa maatuulivoimaloille myönnettyjen lupien määrä vuoden 2023 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana oli ennätykselliset 5,2 gigawattia, ja uutta kapasiteettia lisättiin 2,44 gigawattia.⁸ Saksa on ilmoittanut, että luvan saaneiden maatuulivoimahankkeiden määrän odotetaan tänä vuonna kasvavan 75 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Uusiutuvan energian tuotannon osuus oli vuoden ensimmäisten kuuden kuukauden aikana ennätyksellisen suuri 17 jäsenvaltiossa: Kreikassa ja Romaniassa se ylitti ensimmäistä kertaa 50 prosenttia ja Tanskassa ja Portugalissa 75 prosenttia. Portugalissa tuuli- ja aurinkoenergian osuus kokonaistuotannosta oli yli puolet sekä huhti- että toukokuussa. Alankomaissa tuuli- ja aurinkovoiman osuus saavutti heinäkuussa ensimmäistä kertaa 50 prosenttia, ja näin oli lähellä käydä myös Saksassa, jossa tämä osuus oli ennätykselliset 49 prosenttia samassa kuussa.⁹ Lisäksi Saksassa tuulivoiman päivittämishankkeiden aste nousi 34 prosenttiin.¹⁰

Anakin yhdessä jäsenvaltiossa on nopeutettu lupamenettelyjä uusiutuvan energian yleistymisen kannalta tärkeille hankkeille, joilla verkkoja laajennetaan yhteensä yli 2 000 kilometrillä.

Kuten myös sidosryhmät ovat todenneet, on kuitenkin vaikea eritellä, missä määrin uusiutuvan energian käyttöönoton ja tuotannon kasvu tarkastelukaudella johtuu neuvoston asetuksen vaikutuksesta. Myös muut tekijät, kuten korkeat energian hinnat, sää ja muut jäsenvaltioiden soveltamat politiikat ja toimenpiteet, kuten tukijärjestelmät tai muuntotyypiset kannustimet, ovat vaikuttaneet tähän kasvuun.

Saadakseen paremman käsityksen tämän asetuksen vaikutuksista komissio on pyytänyt palautetta jäsenvaltioilta sekä sidosryhmiltä, kuten uusiutuvan energian alan edustajilta ja ympäristöjärjestöiltä.

Komissio lähetti 14. syyskuuta 2023 kaikille jäsenvaltioille kirjeen, jossa se pyysi kirjallista palautetta asetuksen soveltamisesta. Kyselyyn oli 15. marraskuuta 2023 mennessä saatu vastauksia ja kirjallista palautetta 15 jäsenvaltiolta. Neuvoston asetuksen soveltamisesta keskusteltiin myös viimeisimmässä uusiutuvia energialähteitä koskevaa yhtenäistä toimintaa (CA-RES) käsittelevässä kokouksessa, joka pidettiin 18. lokakuuta

⁸ <https://www.fachagentur-windenergie.de/aktuelles/detail/kraeftiger-aufwind-in-den-ersten-neun-monaten-2023>

⁹ "EU fossil generation hits record low as demand falls" Ember (ember-climate.org).

2023. Kokouksen yhteydessä viisi jäsenvaltiota antoi palautetta kokemuksistaan neuvoston asetuksen soveltamisesta.

Yksittäisten vastausten lisäksi 11 jäsenvaltion (Itävalta, Belgia, Tanska, Saksa, Kreikka, Irlanti, Italia, Luxemburg, Malta, Alankomaat ja Portugali) ministereiden allekirjoittamassa ”Friends of Renewables” -ryhmän 17. lokakuuta 2023 päivätyssä yhteisessä kirjeessä esitettiin pyyntö pidentää neuvoston asetuksen voimassaoloa. Allekirjoittajat muistuttivat, että uusiutuva energia lisää unionin riippumattomuutta ulkoisista energialähteistä ja vähentää unionin alttiutta geopoliittisille häiriöille ja ulkoisille hintavaihteluille sekä edistää EU:n teknologista ja teollista johtoasemaa ja työpaikkojen luomista. Kirjeessä korostettiin tässä yhteydessä neuvoston asetuksen merkitystä Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan energiamarkkinoihin kohdistuvien vaikutusten lieventämisessä ja pyydettiin jatkamaan neuvoston asetuksen voimassaoloa vuoden 2024 jälkeen niin kauan kuin on tarpeen, jotta uusiutuvan energian lupamenettelyjen esteitä voidaan edelleen vähentää.

Komissio järjesti 26. lokakuuta keskustelutilaisuuden keskeisten sidosryhmien, kuten uusiutuvan energian alan järjestöjen, Sähkö-ENTSON ja ympäristöalan kansalaisjärjestöjen, kanssa. Lisäksi se sai kannanottoja useilta sidosryhmiltä.

Seuraavissa alajaksoissa esitetään yhteenveto asetuksen eri säännöksistä saadusta palautteesta.

1. 1 artikla: Kohde ja soveltamisala

Yksi jäsenvaltio ehdotti, että soveltamisalaa olisi muutettava, jotta jäsenvaltiot voisivat jatkaa neuvoston asetuksen mukaisen ympäristövaikutusten arviointikehyksen soveltamista myös 30. kesäkuuta 2024 jälkeen. Se piti tätä tarpeellisenä selkeyden takaamiseksi hankkeille, joita ei ollut saatu päätökseen asetuksen voimassaolon päättymiseen mennessä. Lisäksi se ehdotti, että 1 artiklassa mainitut ”kolmansien osapuolten oikeudet” määriteltäisiin ”kolmansien osapuolten oikeuksiksi muutoksenhakuun”.

Toinen jäsenvaltio antoi myös palautetta tästä artiklasta ja totesi, että tämä säännös on ollut välttämätön varmuuden takaamiseksi uusiutuvan energian hankkeiden käyttöönottossa. Se piti erityisen tärkeänä, että uusiutuvan energian hankkeita ei tarvitse saattaa päätökseen neuvoston asetuksen soveltamisaikana, jotta asetuksessa säädetyistä toimenpiteistä voitaisiin hyötyä. Kyseinen jäsenvaltio katsoi myös, että asetuksen soveltamisaika oli liian lyhyt, koska monien hankkeiden lupamenettelyt eivät toteutuisi sen kuluessa. Tämä koskee erityisesti hankkeita, joilla kehitetään verkkoinfrastruktuuria, jota tarvitaan uusiutuvan energian integroimiseksi sähköjärjestelmään.

2. 2 artikla: Määritelmät

Komissio on saanut hyvin vähän palautetta määritelmistä. Yksi sidosryhmä (Solar Heat Europe) kritisoi sitä, että useissa tapauksissa aurinkoenergialaitteiden määritelmän on tulkittu viittaavan ainoastaan aurinkosähkölaitteisiin, vaikka määritelmässä viitataan nimenomaisesti sekä aurinkolämpö- että aurinkosähkölaitteisiin.

3. 3 artikla: Erittäin tärkeä yleinen etu

Tämän artiklan soveltamisesta saadun palautteen perusteella komissio toteaa, että jäsenvaltioiden keskuudessa on jonkin verran epätietoisuutta 3 artiklaan sisältyvän erittäin tärkeän yleisen edun mukaisen olettaman soveltamisalasta ja toiminnasta, vaikka neuvoston asetusta sovelletaan suoraan ja siten hankkeiden toteuttajat voivat vedota tähän olettamaan kansallisissa lupamenettelyissä ja tuomioistuimissa ilman, että tarvitaan uutta kansallista lainsäädäntöä. Asetuksen 3 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat kuitenkin antaa kansallista lainsäädäntöä, jolla rajoitetaan tämän olettaman soveltaminen koskemaan tiettyntyyppisiä teknologioita tai jäsenvaltion alueen tiettyjä osia yhdennetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa esitettyjen painopisteiden mukaisesti. Jos jäsenvaltiot käyttävät tällaisia poikkeuksia, tätä olettamaa sovelletaan vain tiettyihin teknologioihin tai alueisiin.

Neljätoista jäsenvaltiota antoi palautetta 3 artiklasta. Olettaman soveltamisalan osalta komissio toteaa, että jäsenvaltioilla on taipumus rajoittaa olettaman soveltaminen tiettyihin teknologioihin (tuuli- ja aurinkoenergiaan mutta myös infrastruktuurihankkeisiin) ja vieläkin rajoitetummin tietyille alueille. Solar Power Europe raportoi, että yksi jäsenvaltio oli rajoittanut erittäin tärkeää yleistä etua koskevan olettaman soveltamisen ainoastaan julkisiin hankkeisiin, kun taas toinen jäsenvaltio jätti mahdolliset poikkeukset määriteltäväksi asetuksella. Toisaalta yksi jäsenvaltio on laajentanut olettaman soveltamisalaa siten, että uusiutuvan energian hankkeita pidetään erittäin tärkeän yleisen edun mukaisina myös silloin, kun ne liittyvät arkkitehtoniseen perintöön.

Olettamaa soveltavat jäsenvaltiot ilmoittivat yleisesti myönteisistä tuloksista ja pitivät sitä hyödyllisenä välineenä uusiutuvan energian tai infrastruktuurin käyttöönoton nopeuttamisessa ja riskien vähentämisessä.

Yksi jäsenvaltio ilmoitti, että yksittäistapauksissa (tuulivoima-, aurinkovoima- ja verkkohankkeissa) oli havaittu myönteisiä vaikutuksia, jotka johtuivat siitä, että sekä lupaviranomaiset että tuomioistuimet olivat soveltaneet tätä olettamaa. Eräs toinen jäsenvaltio korosti säännöksen tuomaa lisäarvoa, koska säännös auttoi tehostamaan eri julkisten elinten välistä suhdetta suunnitteluprosessissa. Kaksi muuta jäsenvaltiota ilmoitti, että niiden ei ollut vielä tarvinnut soveltaa olettamaa mihinkään tiettyyn hankkeeseen (muun muassa siksi, että monet hankkeet eivät olleet vielä saavuttaneet lupavaihetta). Ne suhtautuivat kuitenkin myönteisesti sen tarjoamiin mahdollisuuksiin nopeuttaa tiettyjen hankkeiden lupamenettelyjä ja ilmaisivat olevansa kiinnostuneita

hyödyntämään sitä lähitulevaisuudessa. Toisaalta yksi jäsenvaltio katsoi, että sen nykyiset tuuli- ja aurinkovoimahankkeet etenevät riittävän nopeasti, joten säännöstä ei ole tarvittu.

Kaksi jäsenvaltiota ilmoitti kuitenkin, että erittäin tärkeää yleistä etua koskevan oletettaman koko potentiaalinen hyödyntäminen on haasteellista. Erityisesti luonnonsuojeludirektiiveihin sisältyvän vaihtoehtoisten ratkaisujen puuttumista koskevan edellytyksen täyttymistä pidetään haasteena, joka rajoittaa käytännössä erittäin tärkeää yleistä etua koskevan oletettaman hyödyllisyyttä. Yksi jäsenvaltio kehotti siksi tekemään 3 artiklaan kohdennettuja muutoksia, joilla annettaisiin joustovaraa asiaa koskevan ympäristödirektiivin muiden poikkeusedellytysten täyttämisen osalta, erityisesti vaihtoehtoisten ratkaisujen puuttumisen osoittamista koskevan velvoitteen osalta. Eräs toinen jäsenvaltio katsoi lisäksi, että vaatimus esittää korvaavia toimenpiteitä rajoittaa erittäin tärkeää yleistä etua koskevan säännöksen hyödyllisyyttä.

Wind Europe, Solar Power Europe ja EREF antoivat palautetta erittäin tärkeää yleistä etua koskevan oletettaman soveltamisesta. Nämä sidosryhmät ilmaisivat huolensa siitä, että useimmat jäsenvaltiot eivät sovelle lainkaan tai soveltavat vain osittain erittäin tärkeää yleistä etua koskevaa oletettamaa uusiutuvan energian hankkeisiin ja että lupaviranomaiset ovat toisinaan jättäneet oletettaman huomiotta ja asettaneet etusijalle muut edut. Ne antoivat kuitenkin myös myönteisiä esimerkkejä tapauksista, joissa oletettamaa oli käytetty jossain määrin, ja mainitsivat erityistapauksia, joissa se oli auttanut edistämään joitakin hankkeita. Wind Europe totesi, että yleisesti ottaen tätä säännöstä halutaan hyödyntää enemmän, mutta sen soveltamisalasta ja siitä, miten se olisi käytännössä pantava täytäntöön, on epävarmuutta.

Jakeluverkonhaltijoiden eurooppalainen elin (EU DSO -elin) katsoi, että erittäin tärkeää yleistä etua koskeva oletttama voi auttaa vähentämään jakeluhankkeiden pullonkauloja, ja korosti myös 3 artiklan symbolista arvoa. Se totesi kuitenkin, että neuvoston asetuksella ei ole juurikaan ollut käytännön vaikutusta jakeluverkkohankkeisiin. EU DSO -elin suositteli asetuksen voimassaolon pidentämistä ja pyysi komissiota varmistamaan asetuksen tosiasiallisen täytäntöönpanon.

Kaksi ympäristöalan sidosryhmää (BirdLife ja Climate Active Network eli CAN Europe) esittivät yleisiä huomioita tästä säännöksestä. Ne ilmaisivat huolensa erittäin tärkeää yleistä etua korostavan narratiivin käytöstä, koska se saattaa käytännössä heikentää ympäristönsuojelun tasoa helpottamalla erittäin ongelmallisten hankkeiden lupamenettelyjä muttei tuo mitään lisäarvoa uusiutuvan energian hankkeille, jotka ovat toteuttaneet asianmukaisia toimenpiteitä ja suojatoimia. CAN Europe väitti, että eräessä jäsenvaltiossa lainsäätäjä oli erittäin tärkeää yleistä etua koskevan oletettaman perusteella vapauttanut yhdeksän vesivoimalaitosta ympäristövaikutusten arviointia koskevasta vaatimuksesta niiden merkittävistä ympäristövaikutuksista huolimatta ja julistanut ne samalla erittäin tärkeän yleisen edun mukaisiksi hankkeiksi.

Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että 3 artiklaan sisältyvää oletttamusta pidetään yleisesti hyödyllisenä välineenä, jolla voidaan nopeuttaa uusiutuvan energian (lähinnä tuuli- ja aurinkoenergian) ja infrastruktuurihankkeiden käyttöönottoa jäsenvaltioissa, joissa sitä on

sovellettu. Tämä ei perustu ainoastaan yksittäisten hankkeiden kohdalla havaittuihin myönteisiin vaikutuksiin, vaan myös siihen, että tällä olettamalla on tärkeä rooli uusiutuvan energian käyttöönotossa yleisemmin, myös muissa tapauksissa kuin 3 artiklassa tarkoitetuissa ympäristödirektiiveissä säädettyjen erityisten poikkeusten kannalta. Mitä tulee huolenaiheisiin, joita on esitetty tämän säännöksen laajamittaisesta soveltamisesta ja sen mahdollisista vaikutuksista ympäristönsuojelun korkeaan tasoon, komissio muistuttaa, että uusiutuvaa energiaa suosiva erittäin tärkeää yleistä etua koskeva oletama on kumottavissa. Tämä tarkoittaa, että lupaviranomaiset ja tuomioistuimet voivat olla soveltamatta sitä, jos on selvää näyttöä siitä, että kyseessä olevilla hankkeilla on merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, joita ei voida lieventää tai kompensoida. Lisäksi jäsenvaltiot voivat rajoittaa säännöksen soveltamisen tiettyihin teknologioihin ja tietyille alueilleen.

Asetuksen 3 artiklan soveltaminen voi lisääntyä lähitulevaisuudessa, kun yhä useammat uusiutuvan energian hankkeet saavuttavat lupavaiheen asetuksen voimassaolon päättymisen jälkeen. Säännöksen hyödyllisyyttä näyttävät rajoittavan myös sellaiset tekijät kuin muiden poikkeusten soveltamisedellytysten suppea tulkinta, kuten sen arviointi, onko vaihtoehtoisia ratkaisuja olemassa.

4. 4 artikla: Aurinkoenergialaitteiden asentamista koskevan lupamenettelyn nopeuttaminen

Kaksitoista jäsenvaltiota antoi palautetta erityisesti 4 artiklan soveltamisesta taikka yleisemmin pienten aurinkoenergialaitteiden asentamisesta. Useat näistä jäsenvaltioista ilmoittivat aurinkoenergiajärjestelmien asentamisen lisääntyneen voimakkaasti viime aikoina. Ne eivät kuitenkaan nimenomaisesti maininneet kasvun johtuneen neuvoston asetuksesta vaan pikemminkin eri tekijöistä, kuten suosituista kansallisista tukijärjestelmistä tai energian hintakehityksestä.

Useimmat tähän kysymykseen vastanneista jäsenvaltioista ilmoittivat, että ne soveltavat pieniin aurinkoenergiajärjestelmiin vieläkin kunnianhimoisempia lupasääntöjä kuin mitä 4 artiklassa säädetään. Seitsemän jäsenvaltiota ilmoitti, että niiden kansallisessa lainsäädännössä ei edellytetä erityisiä lupia keinoitekoiisiin rakenteisiin asennettaville pienille aurinkoenergiajärjestelmille tai tietyn kapasiteettirajan alittaville aurinkoenergialaitteille tietyissä tapauksissa tai edes yleisesti. Kaksi jäsenvaltiota ilmoitti, että jo ennen asetuksen voimaantuloa niiden kansallisessa lainsäädännössä ei edellytetty ympäristövaikutusten arviointia aurinkoenergialaitteita koskevista hankkeista. Näin ollen 4 artiklan myönteiset vaikutukset vaikuttavat melko vähäisiltä näissä jäsenvaltioissa, jotka ovat jo antaneet kunnianhimoisempaa kansallista lainsäädäntöä.

Yksi jäsenvaltio ilmoitti tehneensä muutoksia kansalliseen lupajärjestelmäänsä neuvoston asetuksen seurauksena. Se esimerkiksi otti käyttöön hiljaisen hyväksynnän kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä, kun on kyse rakennusluvista aurinkoenergialaitteille, joilla tuotetaan sähköä omaan kulutukseen ja joiden asennettu kapasiteetti on enintään

20–50 kilowattia kaupunkialueilla sijaitsevilla rakennuksissa ja rakenteissa, mukaan lukien katto- ja julkisivurakenteet ja niiden viereiset maa-alueet.

Solar Power Europe ja Solar Heat Europe antoivat palautetta 4 artiklan vaikutuksista. Solar Power Europe totesi, että 4 artikla on pantu yleisesti ottaen hyvin täytäntöön, vaikka joitakin rajoituksia onkin havaittu. Esimerkiksi joissakin tapauksissa jäsenvaltiot ovat tulkinneet keinokeinoisten rakenteiden käsitettä liian suppeasti ja katsoneet sen koskevan ainoastaan kattoja, minkä vuoksi käsitettä olisi selvennettävä. Useimmat jäsenvaltiot eivät myöskään ole olleet riittävän kunnianhimoisia verkkoliitännöjä koskevien menettelyjen yksinkertaistamisen suhteen, koska ne ovat soveltaneet alemmaa 10,8 kilowatin kynnysarvoa 50 kilowatin kynnyksen sijasta. Kyseiset sidosryhmät mainitsivat kuitenkin myös joitakin myönteisiä vaikutuksia: esimerkiksi yksi jäsenvaltio aikoi ottaa käyttöön yksinkertaistetun menettelyn enintään 200 kilowatin katolle asennettavia aurinkoenergialaitteita varten. Solar Heat Europe ilmoitti, että sen jäsenet eivät olleet kohdanneet viime vuoden aikana merkittäviä muutoksia aurinkolämpölaitteiden lupamenettelyissä.

Edellä esitetyn perusteella komissio toteaa, että vaikka aurinkoenergialaitteiden asennukset ovat lisääntymässä, on vaikea katsoa, että tämä lisäys johtuisi nimenomaan neuvoston asetuksesta, koska muilla tekijöillä (kuten tukijärjestelmillä tai korkeilla energian hinnoilla) on ollut siinä merkittävä rooli. Komissio panee tyytyväisenä merkille, että ainakin yksi jäsenvaltio on ilmoittanut äskettäin tehneensä muutoksia aurinkoenergiajärjestelmien lupamenettelyjen yksinkertaistamiseksi ja että useat jäsenvaltiot ovat sisällyttäneet kansalliseen lainsäädäntöönsä säännöksiä, jotka ovat vieläkin kunnianhimoisempia kuin 4 artiklassa säädettyt säännökset, kuten sen, että pienille aurinkoenergiajärjestelmille ei vaadita lupaa tietyin edellytyksin vaan ne voivat hakea suoraan verkkoon liittymistä. Asetuksen 4 artikla on kuitenkin edelleen merkityksellinen näiden jäsenvaltioiden kannalta, koska siinä asetetaan määräajat myös näiden laitteiden liittämiseksi verkkoon (toisin sanoen yhden tai kolmen kuukauden määräaika kattaa myös verkkoon liittämisen, ja joidenkin laitosten hiljainen hyväksyntä tarjoaa hakijoille varmuutta). Komissio toteaa, että verkkoon liittämistä on kuitenkin parannettava edelleen.

5. 5 artikla: Uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittäminen

Yksitoista jäsenvaltiota antoi palautetta 5 artiklan soveltamisesta ja uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittämistä koskevasta lupamenettelystä yleisemmin.

Useat jäsenvaltiot ilmoittivat, että niillä ei ole vielä merkittävää kokemusta päivittämishankkeista, koska useimmat uusiutuvan energian tuotantolaitokset on asennettu vasta suhteellisen hiljattain, tai että niillä ei ollut käytettävissään asiaa koskevia tietoja. Vain yksi jäsenvaltio ilmoitti, että pääasiassa aurinkovoimaloiden päivittämistä koskevat hakemukset ovat lisääntyneet, kun taas muut jäsenvaltiot ilmoittivat, että ne eivät ole havainneet neuvoston asetuksen mukaisten päivittämishankkeiden lisääntyneen.

Useat jäsenvaltiot kertoivat ottaneensa käyttöön samanlaisia lupamenettelyjä kuin 5 artiklassa säädetään.

Yksi jäsenvaltio ilmoitti, että aurinkovoimaloiden kapasiteettia kasvattavia päivittämishankkeita koskevan lupamenettelyn kesto ei yleensä ylitä kuutta kuukautta, mutta tapauksissa, joissa on tehtävä ympäristövaikutusten arviointi (tämä saattaa olla tarpeen tuulivoimaloiden tapauksessa), menettely voi olla pidempi. Asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa säädetty määräaika kattaa kaikki asiaankuuluvat luvat ja lupamenettelyn vaiheet, mukaan lukien ympäristövaikutusten arvioinnit. Näin ollen tämä määräaika näyttää täyttyvän tässä jäsenvaltiossa niiden teknologioiden osalta, jotka eivät edellytä ympäristövaikutusten arviointia, vaikka määräaika saatetaankin joutua mukauttamaan, jos ympäristövaikutusten arviointia edellytetään. Lisäksi kyseisessä jäsenvaltiossa ei vaadita toimivaltaisen ministeriön lupaa uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittämiseen, jos sähköntuotannon tyyppi ja sallittu kokonaistuotantokapasiteetti eivät muutu päivittämisen seurauksena.

Muutamat jäsenvaltiot ilmoittivat kunnianhimoisemmista uusiutuvan energian päivittämishankkeita koskevista lupasäännöistä. Näistä yksi hyväksyi syyskuussa 2023 kansallisen lain, joka sisältää 5 artiklassa käsiteltyjä aiheita koskevia toimenpiteitä, joiden soveltamisala on kuitenkin kunnianhimoisempi. Kyseisellä lailla otetaan esimerkiksi käyttöön yhden kuukauden määräaika lausunnon antamiselle verkkoon liittämistä, kun on kyse laitoksen päivittämishankkeesta, jonka myötä asennetun kokonaiskapasiteetin odotetaan kasvavan jopa 50 prosenttia nykyiseen kapasiteettiin verrattuna. Tämä säännös on 5 artiklan 3 kohtaa kunnianhimoisempi sekä määräajan että kapasiteetin kasvattamisen osalta. Lisäksi 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti kyseisessä laissa ei edellytetä ympäristömenettelyjen soveltamista, jos laitoksen päivittäminen ei johda uusien maa-alueiden käyttöönottoon ja jos päivityksessä noudatetaan alkuperäiseltä laitokselta edellytetyjä ympäristönsuojelutoimenpiteitä.

Eräs toinen jäsenvaltio soveltaa myös kunnianhimoisia lupasääntöjä uusiutuvan energian päivittämishankkeisiin. Esimerkiksi verkkoliitännän osalta päivitettävän laitoksen asennettua tehoa voidaan lisätä jopa 20 prosenttia liitännän tehosta ilman, että liitännän kapasiteettia on lisättävä.

Wind Europe ilmaisi huolensa siitä, että hyvin harvat jäsenvaltiot soveltavat päivittämishankkeisiin nopeutettua menettelyä. Se väitti, että vain yhdessä poikkeustapauksessa käytössä on mahdollisimman kunnianhimoinen järjestelmä, minkä lisäksi muutamilla muilla jäsenvaltioilla on käytössä joitakin tätä tavoitetta tukevia sääntöjä. Wind Europe totesi, että asetuksella on tähän mennessä ollut vain vähän vaikutusta päivittämishankkeiden nopeuttamiseen. Sen mukaan 5 artiklaan sisältyvät säännöt voisivat olla vieläkin kunnianhimoisempia. Esimerkiksi 5 artiklan 3 kohdassa säädettyä 15 prosentin kynnysarvoa pidettiin liian alhaisena, kun otetaan huomioon uusien tuuliturbiinien suurempi teho.

Edellä esitetyn perusteella komissio toteaa, että uusiutuvan energian päivittämishankkeita koskeva tilanne on varsin vaihteleva. Useissa jäsenvaltioissa on vain vähän

mahdollisuuksia päivittämishankkeille, koska uusiutuvaa energiaa koskevia asennushankkeita on toteutettu vasta hiljattain. Joissakin maissa on kuitenkin paljon merkittävämpää ja kasvavaa käyttämätöntä potentiaalia lisätä uusiutuvan energian määrää edistämällä ja helpottamalla olemassa olevien tuotantolaitosten päivittämistä. Uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittämisellä on monia etuja. Se esimerkiksi mahdollistaa sellaisten laitosten käytön jatkamisen, jotka tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia uusiutuvan energian hyödyntämiseen. Päivittämisen etuja ovat myös olemassa oleva verkkoliitäntä sekä todennäköisesti parempi yleinen hyväksyntä ja ympäristövaikutusten tuntemus.

Komissio on tyytyväinen siihen, että jotkin jäsenvaltiot, joilla on paljon potentiaali uusiutuvan energian päivittämishankkeisiin, ovat ottaneet käyttöön toimenpiteitä lupasääntöjensä yksinkertaistamiseksi ja että toiset jäsenvaltiot ovat hyväksyneet neuvoston asetuksen seurauksena yksinkertaistamistoimenpiteitä, jotka ovat osin jopa kunnianhimoisempia kuin 5 artiklaan sisältyvät toimenpiteet. Komissio on kuitenkin yhtä mieltä siitä, että niissä jäsenvaltioissa, joissa päivittämispotentiaali on suurin, olisi nopeutettava pyrkimyksiä lyhentää ja yksinkertaistaa asiaa koskevia lupamenettelyjä edelleen.

6. 6 artikla: Uusiutuvan energian hankkeiden ja niihin liittyvän, uusiutuvien energialähteiden integroimiseksi järjestelmään tarvittavan verkkoinfrastruktuurin lupamenettelyn nopeuttaminen

Tämän säännöksen soveltaminen on jäsenvaltioille vapaaehtoista. Neljätoista jäsenvaltiota antoi palautetta tästä artiklasta. Näistä kolme ilmoitti soveltaneensa säännöstä.

Kaksi jäsenvaltiota ilmoitti, että ne soveltavat tällä hetkellä 6 artiklaa määrittääkseen erityiset uusiutuvan energian tai verkkoinfrastruktuurin alueet, joilla sijaitsevat hankkeet voidaan vapauttaa ympäristövaikutusten arvioinnista ja lajien suojelua koskevista arvioinneista.

Yksi jäsenvaltio ilmoitti panneensa tämän säännöksen täytäntöön määrittääkseen erityiset alueet maa- ja merituulivoimaa varten sekä yli 110 kilowatin sähköverkoille. Se raportoi, että vaikutukset verkkojen ja uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseen ovat toistaiseksi olleet erittäin myönteisiä. Se on esimerkiksi jo myöntänyt ensimmäiset luvat tuulivoimaloille neuvoston asetuksen nojalla, ja onnistuneiden tuulivoimahankkeiden määrä on kasvussa. Jäsenvaltio odottaa, että neuvoston asetus ja erityisesti sen 6 artikla auttavat saavuttamaan maan kunnianhimoisen tavoitteen kasvattaa maatuulivoiman kapasiteettia 10 gigawattia vuosittain. Jäsenvaltion mukaan uusiutuvan energian käyttöönotto tahti saattaisi viivästyä merkittävästi, jos neuvoston asetuksen voimassaoloa ei pidennettäisi. Se väittää, että noin 41 gigawatin edestä maatuulivoiman asennuksia voisi viivästyä ja kestää noin kaksi vuotta pidempään tai jopa pysähtyä, jos neuvoston asetusta ei jatkettaisi.

Verkkojen osalta neljä saksalaista siirtoverkonhaltijaa totesi, että neuvoston asetus on nopeuttanut merkittävästi sähköverkkojen päivittämiseen ja laajentamiseen liittyviä virallisia suunnittelu- ja lupaprosesseja Saksassa. Ne kannattivat asetuksen voimaansaolon pidentämistä kevääseen 2025, jotta varmistetaan sujuva siirtymä, kunnes muutosdirektiivin asiaa koskevat säännökset on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä. Myös Sähkö-ENTSO antoi myönteistä palautetta 6 artiklan soveltamisesta Saksassa ja raportoi, että useimmissa 6 artiklan soveltamisalaan kuuluvissa verkkohankkeissa (asetuksen voimaantulon jälkeen esitetyissä hankkeissa) lupamenettelyjen kesto voi nopeutua keskimäärin seitsemällä kuukaudella. Sähkö-ENTSO odottaa merellä toteutettavien hankkeiden nopeutuvan vieläkin enemmän, jopa kolmella vuodella. Sähkö-ENTSO raportoi, että siirtoverkonhaltijat ovat säännöllisesti yhteydessä kansallisiin ministeriöihin tarkistetun RED-direktiivin uuden infrastruktuurialueita koskevan 15 e artiklan täytäntöönpanosta. Se kuitenkin epäilee vahvasti, voidaanko tämä säännös saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä heinäkuuhun 2024 mennessä. Siksi se pyytää pidentämään neuvoston asetuksen voimaansaoloa sujuvan siirtymän varmistamiseksi, kunnes tarkistetun RED-direktiivin 15 e artikla on saatettu kokonaisuudessaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Saksa totesi, että 6 artiklan voimaansaolon pidentäminen mahdollistaisi monien verkkohankkeiden lupamenettelyn lyhentämisen noin 12 kuukaudella ja joidenkin hankkeiden osalta jopa 36 kuukaudella.

Myös toinen jäsenvaltio päätti hyödyntää 6 artiklaa, vaikka maan uusiutuvan energian hankkeet olivat edelleen suunnitteluvaiheessa eivätkä vielä lupavaiheessa. Se katsoi, että 6 artikla ei ollut vielä saavuttanut täyttä potentiaaliaan, mutta sillä oli mahdollisuus tehdä se lähitulevaisuudessa.

Useimmat palautetta antaneet jäsenvaltiot ilmoittivat, että ne eivät ole käyttäneet 6 artiklaan sisältyvää mahdollisuutta. Yksi niistä kertoi harkitsevansa edelleen sen soveltamista, koska säännöksen jatkokehittäminen edellyttäisi kansallista lainsäädäntöä. Eräs toinen jäsenvaltio totesi, että sen kansallinen lainsäädäntö sisälsi jo kunnianhimoisia toimenpiteitä, joihin sisältyi selkeät säännöt ja kriteerit sen rajaamiseksi, millaisiin uusiutuvan energian hankkeisiin on sovellettava seulontamenettelyä tai ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Kaksi muuta jäsenvaltiota ilmoitti, että vaikka ne eivät olleet soveltaneet 6 artiklaa, ne pyrkivät parhaillaan sujuvoittamaan uusiutuvaa energiaa koskeviin lupamenettelyihin liittyviä ympäristöarviointeja. Eräs toinen jäsenvaltio totesi, että se ei ole soveltanut 6 artiklaa koska sen kansallinen lainsäädäntömenettely edellyttää kansallisen lainsäädännön antamista EU:n asetuksiin sisältyvien ”voidaan myöntää” -tyyppisten lausekkeiden täytäntöönpanemiseksi. Lisäksi kyseinen jäsenvaltio korosti, että 6 artiklassa säädetyt poikkeukset ja uudet edellytykset koskivat pääasiassa lajien suojelua, kun taas uusiutuvia energialähteitä käyttäviin laitoksiin (erityisesti suuriin tuulivoimaloihin) ja verkkojen kehittämiseen liittyvien lupamenettelyjen viivästykset liittyivät pääasiassa luontotyyppien suojeluun. Se tunnusti kuitenkin, että 6 artikla on myönteinen symbolinen toimenpide uusiutuvan energian lupamenettelyjen nopeuttamiseksi ja signaali pullonkaulojen ratkaisemiseksi. Sähkö-ENTSO totesi tältä osin, että säännöksen soveltaminen kahteen merellä toteutettavaan infrastruktuurihankkeeseen on saanut poliittista kannatusta.

Jotkin sidosryhmät (CAN Europe, BirdLife) ilmaisivat yleisen huolensa EU:n ympäristölainsäädännön mukaisia arviointeja koskevien poikkeusten soveltamisesta ja siitä, millaisia vaikutuksia uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamisella voi olla biologiseen monimuotoisuuteen. CAN Europe mainitsi, että strategisten ympäristöarviointien perusteellisuus ja laatu vaihtelivat eri alueiden välillä eivätkä ne välttämättä ole riittävän yksityiskohtaisia samankaltaisen suojelun tason varmistamiseksi. CAN Europe totesi kuitenkin, että yhdessä jäsenvaltiossa 6 artiklan soveltaminen oli tarjonnut ratkaisun populaatiopohjaiseen lähestymistapaan lajien suojelussa mahdollistamalla lajien suojelurahaston, jonka varat oli osoitettu tiettyihin erityistarkoituksiin. BirdLife puolestaan ilmaisi olevansa huolissaan siitä, että kansalaisjärjestöjen näkökulmasta avoimuus vähenee ja että paikallisyhteisöjen osallistuminen suunnitteluprosessiin heikentyy.

Edellä esitetyn perusteella voidaan päätellä, että 6 artikla on ollut hyödyllinen väline nopeuttaa uusiutuvan energian ja siihen liittyvien infrastruktuurihankkeiden käyttöönottoa niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat päättäneet käyttää tätä säännöstä. Erityisesti Saksassa on saatu säännöksen käyttämisestä konkreettisia myönteisiä tuloksia sekä edistyneiden uusiutuvan energian ja verkkohankkeiden lukumäärän että hankkeiden nopeuttamismahdollisuuksien ja lupamenettelyjen lyhentämisen osalta. Komissio toteaa, että myös ne jäsenvaltiot, jotka eivät ole käyttäneet tätä säännöstä tai jotka ovat päättäneet tehdä niin mutta joiden hankkeet ovat varhaisemmassa vaiheessa, suhtautuvat säännökseen myönteisesti sen symbolisen arvon ja riskejä vähentävän vaikutuksen vuoksi.

Mitä tulee huolenaiheisiin, joita on esitetty EU:n ympäristölainsäädännön mukaisista arvioinneista vapauttamisesta ja sen vaikutuksista biologisen monimuotoisuuden suojeluun, komissio muistuttaa, että 6 artiklassa asetetaan erityisedellytyksiä hankkeiden vapauttamiselle ympäristöarvioinneista. Tavoitteena on varmistaa tasapaino uusiutuvan energian hankkeiden nopean toteuttamisen ja ympäristön kannalta herkkien alueiden suojelun välillä.

7. 7 artikla: Lämpöpumppujen käyttöönoton nopeuttaminen

Kaksitoista jäsenvaltiota antoi palautetta tämän artiklan soveltamisesta ja lämpöpumppujen asentamista koskevasta lupamenettelystä yleisemmin. Kaksi jäsenvaltiota ilmoitti, että niillä ei ollut tuoreita tietoja lämpöpumpuista, joten asetuksen vaikutusta tähän teknologiaan ei voitu arvioida.

Samoin kuin pienten aurinkoenergiajärjestelmien kohdalla muutamat jäsenvaltiot ilmoittivat, että ne eivät vaadi lämpöpumpuille lupia tietyin edellytyksin (yleensä pienille lämpöpumpuille, kuten enintään 1 m³:n, 500 kW:n tai yksityisasunnoissa enintään 30 kW:n lämpöpumpuille). Yksi jäsenvaltio ilmoitti, että ilmalämpöpumpuille ei yleensä tarvitse hakea lupaa muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Näiden maiden sääntely on näin ollen neuvoston asetuksen 7 artiklaa kunnianhimoisempaa. Jotkin jäsenvaltiot mainitsivat, että niiden kansallisessa lainsäädännössä säädetään lämpöpumppujen

asentamista koskevista suunnittelupoikkeuksista tai ympäristövaikutusten arvioinnista vapauttamisesta.

Yksi jäsenvaltio ilmaisi huolensa vaatimuksesta, jonka mukaan enintään 50 megawatin lämpöpumpuille on myönnettävä lupa yhden kuukauden kuluessa, ja selitti, että tällainen lyhyt määräaika voi aiheuttaa teknisiä ja turvallisuusongelmia sähköverkossa. Komissio toteaa tältä osin, että neuvoston asetus antaa jäsenvaltioille joustovaraa tämän määräajan soveltamisessa: jäsenvaltiot voivat jättää tietyt alueet tai rakenteet tämän artiklan säännösten soveltamisalan ulkopuolelle muun muassa turvallisuussyistä.

Muutamit jäsenvaltiot ilmoittivat lämpöpumppujen asennusten lisääntyneen viimeaikoina, mutta ne eivät olleet varmoja, johtuiko tämä neuvoston asetuksesta. Ne katsoivat syynä olevan pikemminkin muut tekijät, kuten Venäjän Ukrainaa vastaan käymä sota tai kansalliset tuet. Useat jäsenvaltiot täsmensivät, että neuvoston asetus ei ole vaikuttanut tähän kehitykseen, koska tietyille lämpöpumpuille ei ollut olemassa kansallisia lupavaatimuksia.

Euroopan lämpöpumppuyhdistys (European Heat Pump Association, EHPA) antoi yksityiskohtaista palautetta lämpöpumppuihin sovellettavien lupamenettelyjen tilanteesta ja 7 artiklan vaikutuksista. Useimmille lämpöpumpuille ei yleensä vaadita lupia, mutta maalämpöpumpuille lupaa yleensä edellytetään. Kuitenkin enintään 25 kilowatin lämpöpumpuille lupa voidaan myöntää kuukauden kuluessa.

Koska useimmille pienille lämpöpumpuille ei yleensä vaadita lupaa (maalämpöpumppuja lukuun ottamatta), 7 artiklan vaikutus näyttää olevan vähäinen. EHPA suhtautuu säännökseen kuitenkin myönteisesti, koska määräajan käyttöönotto on lisännyt oikeusvarmuutta. Säännöksen hyödyllisyyden lisäämiseksi EHPA ehdotti joitakin kohdennettuja muutoksia, kuten asuinrakennusten maalämpöpumppujen lupamenettelyn lyhentäminen yhteen kuukauteen, hiljaisen hyväksynnän käyttöönotto 25 kilowatin lämpötehoon asti sekä termin 'lämpötehon' käyttö 'sähkötehon' sijasta (lukuun ottamatta tapauksia, joissa viitataan nimenomaisesti verkkoliitäntöihin, jolloin 'sähköteho' saattaa olla tarkoituksenmukaisempi termi).

Edellä esitetyn perusteella voidaan päätellä, että vaikka lupamenettelyt eivät näytä olevan merkittävän pullonkaula lämpöpumppujen asentamisessa, neuvoston asetus ja erityisesti selkeiden määräaikojen käyttöönotto ovat edistäneet oikeusvarmuutta tämän tyyppisten laitteiden asentamisessa, erityisesti maalämpöpumppujen ja suurempien lämpöpumppujen tapauksessa. Komissio on tyytyväinen siihen, että useissa jäsenvaltioissa voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö näyttää olevan jopa 7 artiklaa kunnianhimoisempaa, koska pieniä lämpöpumppuja varten ei tarvita lupia.

8. 8 artikla: Aurinkoenergilaitteiden asentamista, uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittämistä ja lämpöpumppujen käyttöönottoa koskevan lupamenettelyn aikataulut

Jäsenvaltioilta tai sidosryhmiltä ei saatu palautetta tästä artiklasta, jossa säädetään, että tarvittavien verkkoinfrastruktuurien rakentamiseen tai päivittämiseen kuluva ajanjaksoa tai niiden hallinnollisten vaiheiden kattamaa ajanjaksoa, jotka ovat tarpeen verkon merkittävien päivitysten kannalta, ei sisällytetä lupamenettelyyn aikatauluun.

IV. Häätätilanneasetuksen ja tarkistetun RED-direktiivin uusien lupasäännösten soveltamisala

Kuten edellä mainittiin, tarkistettu RED-direktiivi sisältää säännöksiä uusiutuvan energian hankkeisiin sovellettavien lupamenettelyjen sujuvoittamiseksi, mukaan lukien sääntöjä samoista tai samankaltaisista aiheista kuin ne, jotka kuuluvat neuvoston asetuksen soveltamisalaan. Vaikka useat säännöistä kattavat samoja aiheita kuin asetus, näiden kahden tekstin välillä on joitakin merkittäviä eroja:

- Direktiivin **16 f artiklassa** säädetään erittäin tärkeää yleistä etua koskevasta olettamasta, josta säädetään myös asetuksen 3 artiklassa. Asetuksen **3 artiklan** toisessa kohdassa kuitenkin kehoitetaan asettamaan etusijalle erittäin tärkeän yleisen edun mukaisiksi tunnustetut hankkeet aina, kun oikeudellisia etuja tasapainotetaan yksittäisissä tapauksissa.
- Direktiivin **16 d artikla** sisältää aurinkoenergialaitteiden asentamista koskevaan lupamenettelyyn sovellettavat erityissäännöt, joista säädetään myös neuvoston asetuksen **4 artiklassa**. Näiden kahden säännöksen sanamuoto on hyvin samankaltainen, mutta tarkistetun RED-direktiivin 16 d artiklan 2 kohdassa säädetään korkeammasta 100 kilowatin kynnysarvosta (50 kilowatin sijasta), mikä lisää niiden järjestelmien määrää, joihin voidaan soveltaa lyhyttä yhden kuukauden lupamenettelyä.
- Direktiivin **16 c artikla (myös 16 b artikla)** sisältää sääntöjä, joita sovelletaan uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden ulkopuolelle sijaitsevien uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittämistä koskeviin lupamenettelyihin. Tästä säädetään myös asetuksen **5 artiklassa**. Tärkein ero tekstien välillä on se, että asetuksen 5 artiklassa säädetään lyhyestä kuuden kuukauden määräajasta kaikille uusiutuvaa energiaa koskevien päivittämishankkeiden lupamenettelyille, kun taas tarkistetussa RED-direktiivissä säädetään yhden vuoden lupamenettelystä hankkeille, jotka toteutetaan uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden ulkopuolella (uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueilla toteutettavien hankkeiden osalta direktiivin 16 a artiklassa säädetään myös kuuden kuukauden määräajasta, mutta kyseisten alueiden nimeämisen osalta täytäntöönpanon määräaika on pidempi, 27 kuukautta).
- Direktiivin **16 e artikla** sisältää lämpöpumppujen asentamista koskeviin lupamenettelyihin sovellettavat säännöt, joista säädetään myös asetuksen **7 artiklassa**. Näiden kahden säännöksen sanamuoto on hyvin samankaltainen, mutta tarkistettu RED-direktiivi sisältää lisäksi täsmennyksiä verkkoliitännöjen määräaikoihin (kahden viikon määräaika siirto- ja jakeluverkkoliitännöille).

- Direktiivin **15 c artiklassa** jäsenvaltiot velvoitetaan nimeämään uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita vähintään yhtä uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa teknologiaa varten. Direktiivin **15 e artiklassa** säädetään jäsenvaltioiden mahdollisuudesta nimetä alueita sellaista verkko- ja varastointi-infrastruktuuria varten, jota tarvitaan uusiutuvan energian integroimiseksi sähköjärjestelmään. Näillä alueilla voidaan tietyin edellytyksin soveltaa kohdennettuja poikkeuksia ympäristöarviointiin. Asetuksen **6 artikla** sisältää valinnaisen säännöksen, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat määrittää erityisiä alueita, joilla ne voivat vapauttaa hankkeet ympäristövaikutusten arvioinnista ja lajien suojelua koskevista arvioinneista. Vaikka sekä tarkistetun RED-direktiivin säännökset että neuvoston asetuksen 6 artikla liittyvät uusiutuvan energian nopeampaa käyttöönottoa varten tarkoitettujen erityisalueiden määrittämiseen, näiden säännösten sisältö eroaa merkittävästi toisistaan:
 - Yksi merkittävimmistä eroista on se, että tarkistetussa RED-direktiivissä säädetään ”seulontamenettelystä”, joka voisi johtaa tarpeeseen tehdä erityinen ympäristövaikutusten arviointi, kun taas asetuksen 6 artiklassa säädetään suoraan lieventävien toimenpiteiden tai korvausten soveltamisesta.
 - Asetuksen 6 artiklan mukaan hankkeet voidaan myös vapauttaa direktiivin 92/43/ETY 12 artiklan 1 kohdan ja direktiivin 2009/147/EY 5 artiklan mukaisista lajien suojelua koskevista arvioinneista. Tarkistetussa RED-direktiivissä nämä vapautukset koskevat ainoastaan erityisillä alueilla toteutettavia verkko- ja varastointihankkeita, ei uusiutuvan energian hankkeita.
 - Asetuksen 6 artiklassa ei säädetä direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 kohtaa koskevasta vapautuksesta, kun taas tarkistettu RED-direktiivi sallii tällaisen vapautuksen kaikkien hankkeiden osalta (sekä uusiutuvan energian tuotantolaitosten että verkko- ja varastointihankkeiden osalta).
- Direktiivin **16 artiklan 8 kohdassa** selvennetään, mitkä vaiheet eivät sisälly lupamenettelyn keston eli mitä vaiheita ei lasketa mukaan direktiivissä vahvistettuihin määräaikoihin. Tämä vastaa asetuksen **8 artiklaa**. Merkittävin ero on se, että tarkistetun RED-direktiivin 16 artiklan 8 kohtaan on lisätty alakohta sen selventämiseksi, että oikeudellisen muutoksenhaun ja oikeussuojakeinojen, muiden tuomioistuimissa käytävien menettelyjen tai vaihtoehtoisten riitojenratkaisumekanismien, mukaan lukien valitusmenettelyt sekä muutoksenhaku ja oikeussuojakeinot tuomioistuinten ulkopuolella, kattama ajanjakso ei kuulu lupamenettelyn keston, paitsi jos ne osuvat samaan aikaan lupamenettelyn muiden hallinnollisten vaiheiden kanssa.

Useat näistä tarkistetun RED-direktiivin lupasäännöistä (kaikki lupasäännöt, lukuun ottamatta uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita koskevia sääntöjä) on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä 1. heinäkuuta 2024 mennessä eli välittömästi asetuksen voimassaolon päättymisen jälkeen. Tämä koskee erityisesti 15 e artiklaa (valinnainen), 16 artiklan 8 kohtaa, 16 c artiklaa, 16 d artiklaa ja 16 f artiklaa. Muiden

lupasäännösten eli uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita koskevien säännösten osalta määräaika säännösten saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä on 18 kuukauden kuluttua tarkistetun RED-direktiivin voimaantulosta. Lisäksi 15 c artiklassa, jossa säädetään velvoitteesta nimetä uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita, täytäntöönpanon määräaika on 27 kuukautta neuvoston asetuksen voimaantulosta.

Sen vuoksi osa asetuksella käyttöön otetuista toimenpiteistä sisällytettiin myös tarkistettuun RED-direktiiviin. Direktiivissä ei kuitenkaan toistettu sellaisenaan joitakin asetukseen (EU) 2022/2577 sisältyviä poikkeusluonteisempia toimenpiteitä, mikä rajoitti niiden poikkeuksellista ja väliaikaista luonnetta.

Kaiken kaikkiaan suurimmat sisällölliset erot tarkistetun RED-direktiivin ja neuvoston asetuksen säännösten välillä koskevat neuvoston asetuksen 3 artiklan 2 kohtaa (erittäin tärkeä yleinen etu), 5 artiklan 1 kohtaa (päivittämishankkeita koskeva määräaika) ja 6 artiklaa. Jäsenvaltioilta ja sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella vaikuttaa siltä, että nämä säännökset nopeuttavat merkittävästi uusiutuvan energian ja siihen liittyvien verkkohankkeiden lupamenettelyjä niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat soveltaneet näitä säännöksiä. On aiheellista jatkaa näitä valikoituja hätätoimenpiteitä, koska niillä on suurimmat mahdollisuudet nopeuttaa uusiutuvan energian käyttöönottoa ja niitä voidaan soveltaa välittömästi ja suoraan kaikkialla unionissa. Lisäksi ne eroavat tarkistetun RED-direktiivin mukaisista toimenpiteistä ja voivat näin ollen täydentää sitä. Jotta kuitenkin varmistetaan yhdenmukaisuus tarkistetussa RED-direktiivissä vahvistettujen sääntöjen kanssa, päivittämishankkeita koskevaa lyhyttä kuuden kuukauden määräaikaa olisi 30. kesäkuuta 2024 jälkeen sovellettava ainoastaan tämän asetuksen 6 artiklan mukaisilla uusiutuvan energian erityisalueilla sijaitsevien uusiutuvan energian hankkeiden päivittämiseen.

V. Päätelmä toimenpiteen voimassaolon pidentämisestä ja suositukset

Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että edellytykset neuvoston asetuksen voimassaolon pidentämiselle täyttyvät.

Kuten jaksossa II selitetään, unionin toimitusvarmuus on parantunut huomattavasti viime talveen verrattuna, ja kaasun ja sähkön hinnat ovat laskeneet. Tämä johtuu suurelta osin unionin tasolla toteutetuista nopeista toimista, erityisesti SEUT-sopimuksen 122 artiklan nojalla hyväksytyistä hätätoimenpiteistä, mukaan luettuna tämä neuvoston asetus, ja siitä johtuvasta uusiutuvan energian käytön yleistymisestä. Vakavia riskejä on kuitenkin edelleen olemassa, ja tilanteessa, jossa energian hinnat vaihtelevat jatkuvasti ja toimitusvarmuuteen liittyy ongelmia, tarvitaan edelleen merkittäviä uusiutuvan energian käyttöönottoa edistäviä toimia tilanteen vakauttamiseksi entisestään.

Vaikka neuvoston asetuksen vaikutusta on vaikea määrittää tarkasti, kun otetaan huomioon asetuksen rajallinen soveltamisaika ja virallisten tilastojen puuttuminen, jaksossa III osoitetaan, että asetukseen sisältyvät kohdennetut toimenpiteet ovat osaltaan nopeuttaneet uusiutuvan energian käyttöönottoa. Ne ovat tehneet niin kahdella tavalla:

i) sujuvoittamalla tiettyjä lupamenettelyjä ja ii) lisäämällä poliittista tietoisuutta siitä, miten tärkeää on nopeuttaa uusiutuvan energian lupamenettelyjä. Tämän ovat vahvistaneet myös useat jäsenvaltiot ja sidosryhmät.

Komissio havaitsi myönteisiä vaikutuksia kaikilla neuvoston asetuksen kattamilla aloilla, vaikka asetuksen erityisiä vaikutuksia voikin toisinaan olla vaikea osoittaa. Joidenkin asetuksen toimenpiteiden (4 ja 7 artikla) vaikutus on ollut vähäisempi osittain siksi, että jäsenvaltiot soveltavat jo kunnianhimoisempia lupasääntöjä pienten aurinkoenergiajärjestelmien ja lämpöpumppujen asentamiseen. Toiset toimenpiteet (erityisesti 3 ja 6 artikla) ovat sitä vastoin konkreettisesti ja tuntuvasti yksinkertaistaneet menettelyjä näitä toimenpiteitä soveltavissa jäsenvaltioissa.

Monet jäsenvaltiot ja viisi kuultua sidosryhmää (Sähkö-ENTSO, European Renewable Energy Federation, Solar Heat Europe, Solar Power Europe ja Wind Europe) ovat esittäneet voimakkaita vetoamuksia asetuksen tai ainakin sen tiettyjen artiklojen voimassaolon jatkamisen puolesta. Jotkut ovat myös esittäneet kohdennettujen muutosten tekemistä.

Kun päätetään neuvoston asetuksen voimassaolon jatkamisesta, on tärkeää ottaa huomioon, että tarkistettuun RED-direktiiviin sisältyy useita lupamenettelyjen sujuvoittamiseen tähtääviä toimenpiteitä, jotka ovat osittain päällekkäisiä neuvoston asetukseen sisältyvien toimenpiteiden kanssa. Tarkemmin sanottuna neuvoston asetuksen 3 artiklan 1 kohta, 4 artikla, 5 artiklan 2 kohta, 5 artiklan 3 kohta, 5 artiklan 4 kohta ja 7 artikla toistetaan lähes samalla tavalla tarkistetun RED-direktiivin 16 c, 16 d ja 16 e artiklassa pienin muutoksin, kuten jaksossa IV on selitetty. Lisäksi Euroopan parlamentin toimikauden lähestyvä päättymisen ja lainsäädännön hyväksymiseen tavallisessa lainsäätämisyjärestyksessä yleensä tarvittava aika tarkoittavat sitä, että kyseinen menettely ei ole sopiva vaihtoehto väliaikaisten toimenpiteiden saattamiseksi voimaan ajoissa.

Kuten edellä mainittiin, suurimmat sisällölliset erot tarkistetun RED-direktiivin ja neuvoston asetuksen säännösten välillä koskevat neuvoston asetuksen 3 artiklan 2 kohtaan, 5 artiklan 1 kohtaan ja 6 artiklaan sisältyviä säännöksiä. Jäsenvaltioilta ja sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella vaikuttaa siltä, että nämä säännökset nopeuttavat merkittävästi uusiutuvan energian ja siihen liittyvien verkkohankkeiden lupamenettelyjä niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat soveltaneet näitä säännöksiä tai joilla on siihen merkittäviä mahdollisuuksia lähitulevaisuudessa. Sen vuoksi on aiheellista pidentää näiden tiettyjen säännösten voimassaoloa kohdennetusti. Kun otetaan huomioon joidenkin jäsenvaltioiden esiin nostamat haasteet, jotka liittyvät 3 artiklan käytännön soveltamiseen, lisätoimenpiteet voivat olla perusteltuja, jotta säännöksen pidentämisestä saataisiin täysi hyöty.

Neuvoston asetuksen 3 artiklan 2 kohdan, 5 artiklan 1 kohdan ja 6 artiklan voimassaolon pidentäminen edellyttäisi 1 artiklan (jossa määritellään asetuksen kohde ja soveltamisala) ja 2 artiklan 1 kohdan (jossa määritellään 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu lupamenettely) voimassaolon pidentämistä.

Sen vuoksi komissio ehdottaa neuvoston asetuksen 1 artiklan, 2 artiklan 1 kohdan, 3 artiklan 2 kohdan, 5 artiklan 1 kohdan ja 6 artiklan voimassaolon kohdennettua pidentämistä ja tarvittaessa kohdennettuja muutoksia näihin säännöksiin.